



# DZIENNIK URZĘDOWY

## WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

---

Szczecin, dnia 2 czerwca 2023 r.

Poz. 3246

### ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.166.2023.K WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 30 maja 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40, poz. 572)

#### **stwierdzam nieważność**

wiersza 1 Tabeli zamieszczonej w § 1 załącznika Nr 2 do uchwały Nr XXXV/308/2023 Rady Gminy Banie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Regulaminu Cmentarzy Komunalnych na terenie gminy Banie oraz ustalenie cennika opłat za korzystanie z tych cmentarzy i urządzeń cmentarnych*, w zakresie wyrazów „**opłata za dzierżawę miejsca po 20 latach**”.

#### **Uzasadnienie**

W dniu 27 kwietnia 2023 r Rada Gminy Banie podjęła uchwałę Nr XXXV/308/2023 w sprawie przyjęcia Regulaminu Cmentarzy Komunalnych na terenie gminy Banie oraz ustalenie cennika opłat za korzystanie z tych cmentarzy i urządzeń cmentarnych.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 5 maja 2023 r.

Materialnoprawną podstawę ww. aktu stanowią przepisy art. 2 ust. 1 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych<sup>1)</sup>, zgodnie z którym utrzymanie cmentarzy komunalnych i zarządzanie nimi należy do właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), na których terenie cmentarz jest położony oraz art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej<sup>2)</sup>, który stanowi, że jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego.

Nie budzi wątpliwości, że ustalenie przez radę gminy wysokości opłat na podstawie ustawy o gospodarce komunalnej odbywa się w drodze uchwały, która należy do kategorii aktów prawa miejscowego. Zasada praworządności, o której mowa w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej<sup>3)</sup> wymaga, aby materia regulowana wydanym aktem prawa wynikała z upoważnienia ustawowego, nie przekraczała zakresu tego upoważnienia, ale także realizowała wszystkie obowiązki z upoważnienia tego wynikające. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, organy samorządu terytorialnego wydają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Akty prawa miejscowego, jako źródło powszechnie obowiązującego prawa o ograniczonym zasięgu terytorialnym ( art. 87 ust. 2 Konstytucji RP), są aktami normatywnymi niższego rzędu, które powinny być zgodne z aktami prawnymi wyższego rzędu.

---

<sup>1)</sup> Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2023 r. poz. 887 z późn. zm.).

<sup>2)</sup> Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679).

<sup>3)</sup> Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

W orzecznictwie sądowoadministracyjnym wyrażono pogląd, zgodnie z którym upoważnienie do określenia wysokości opłat, jakie wynika z ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, należy odczytywać w kontekście art. 7 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy, które stanowią, że:

2. Po upływie lat 20 ponowne użycie grobu do chowania nie może nastąpić, jeżeli jakakolwiek osoba zgłosi zastrzeżenie przeciw temu i uiszcza opłatę, przewidzianą za pochowanie zwłok. Zastrzeżenie to ma skutek na dalszych lat 20 i może być odnowione.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do chowania zwłok w grobach murowanych przeznaczonych do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby, a także do chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok.

Ustawodawca w art. 7 ust. 3 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych przesądził jednoznacznie, że po pierwsze – jest możliwe użycie grobu murowanego przeznaczonego do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby przed upływem 20 lat oraz grobu do chowania urn, zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok, po drugie – co ma znaczenie w przedmiotowej sprawie – uprawnieni do ww. grobów nie tylko nie muszą po upływie 20 lat przedłużyć tego prawa, ale także uiszczają ponownej opłaty (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 grudnia 2010 r., sygn. akt I CSK 66/10, wyrok WSA w Szczecinie z dnia 10 września 2020 r., sygn. akt I SA/Sz 552/20).

W związku z powyższym za wadliwy należy uznać sposób ustalania opłat przedstawiony w tabeli zamieszczonej w §1 załącznika Nr 2 do uchwały Nr XXXV/308/2023, albowiem wynika z niego, że konieczne będzie uiszczenie opłaty po upływie 20 lat za groby murowane podwójne oraz groby urnowe. Zgodnie bowiem z ich brzmieniem opłata za udostępnienie miejsca do pochówku zwłok na okres 20 lat opłata za dzierżawę miejsca po 20 latach za grób murowany podwójny wynosi 650,00 zł, a za grób ziemny urnowy 300,00 zł. Treść przywołanych regulacji nie uwzględnia zatem zastrzeżeń zawartych w art. 7 ust. 3 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, z których wynika, że w przypadku chowania zwłok w grobach murowanych przeznaczonych do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby, a także do chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spalania zwłok nie pobiera się kolejnej opłaty po 20 latach.

Mając na uwadze przedstawioną w niniejszym rozstrzygnięciu argumentację, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXXV/308/2023 Rady Gminy Banie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Cmentarzy Komunalnych na terenie gminy Banie oraz ustalenie cennika opłat za korzystanie z tych cmentarzy i urządzeń cmentarnych – we wskazanej na wstępie części - jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

**Mateusz Wagemann**  
II Wicewojewoda Zachodniopomorski